

Boekennieuws

Leo Leurink

Bij onze Heemkundevereniging schijnt toch veel schrijverstalent te zijn. De laatste tijd verschijnen er van de hand van onze leden regelmatig nieuwe uitgaven. Deze keer komt Berend Jager, via zijn eigen uitgeverij, met een leerzaam boekje dat gaat over twentismen: “Daar doe ik niets op uit”. Uiteraard doet Boorn & Boerschop daar wel iets op uit en geeft hierbij een korte beschouwing van het boek.

Titel: Daar doe ik niets op uit
Auteur: Berend Jager
Cartoons: Bert Schoolderman
Uitgever: Uitgeverij De Kwinkslag

Berend Jager, een profiel van de schrijver ontbreekt helaas, is op jacht gegaan naar z.g. twentismen. Voor de goede orde: Een twentisme is een uitdrukking letterlijk vertaald uit het Twents, maar de afzonderlijke woorden zijn uiteindelijk wel Nederlands.

Hier een voorbeeld: Op zijn Twents: “Ik mut mie nog aans um antrekken”; -hier (letterlijk) vertaald als een twentisme- luidt: “Ik moet me nog anders om aantrekken”. Maar in goed Nederlands moet dit uiteraard zijn: “Ik moet me nog verkleden”.

Berend Jager heeft zelf 30 verhaaltjes in scène gezet, waarin telkens een of meer bekende maar ook minder bekende twentismen aan de kaak worden gesteld. Als inleiding heeft Herman Finkers zelf soortgelijke ervaringen en zijn eigen visie op het twentisme toegevoegd.

De stukjes van Jager zijn uit het dagelijkse leven gegrepen en worden luchtig en helder met een schoolmeesterlijke precisie neergezet.

Bovendien wordt elk verhaal op een veelal rake wijze geïllustreerd met prachtige cartoons van Bert Schoolderman.

Twentismen zijn al jaren lang populair bij veel Twentse revues en ook bij Twentse conferenciers. Veel min of meer geforceerde (humorvolle) twentismen komen, m.i., dan ook voort uit deze kringen. Het garandeert bij voorbaat succes bij hun optredens.

Ook bij Jager z'n schetsen zijn een aantal van deze gezochte humoristische twentismen te vinden. Maar net zo als Finkers vraag ik mij ook wel eens af wat er nu zo vreemd is aan enkele hier naar voren gehaalde twentismen.

Al met al toch een aardig boekje, met name voor de niet-Twent, die de rechtgeaarde Tukker probeert te begrijpen bij zijn pogingen om zich in het Nederlands uit te drukken. Terwijl ook deze rechtgeaarde Tukker zich met dit boekje kan wapenen tegen onvermoede uitglijders bij uitingen in zijn beste Nederlands. Maar het zou toch jammer zijn, dat bepaald soort versprekingen zouden verdwijnen. Net zoals het Nederlands, gesproken in Zuid-Afrika of dichterbij huis door de Vlamingen valt er toch regelmatig nog wat te lachen bij de door hen gebezigde uitdrukkingen. Zo heeft elke taal zijn bijzonderheden die zich niet altijd letterlijk laten vertalen.

Hierbij schiet me het verhaal van mijn moeder te binnen over een landbouwer uit Hertme, die kort na de bevrijding in 1945 door een Engels sprekende bevrijder werd aangesproken. Deze wilde hem een sigaret aanbieden en vroeg hem: “You smoke?“, waarop de boer uitriep: “Neen, ik heet gen smook, ik heet Lohoes!” Sinds dat voorval heeft die familie Lohuis de bijnaam “t Smook”.

Dat soort uitgesproken misverstanden in een taal geeft toch jeu aan het leven. “Laat het maar geworden, of nie dan?”

Het boekje van Berend Jager, uitgegeven in handzame vorm, kost € 16,95 (incl. verzendkosten). Wie weet is voor de leden van onze Heemkundevereniging het boekje wel tegen een gereduceerde afhaalprijs te bemachtigen.